

ВПЛИВ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДІ НА РІВЕНЬ ЯКОСТІ ЇЇ ОСВІТИ

Данильченко Л. Т., Чаговець А. О.

Процес розбудови й утвердження суверенної, демократичної держави органічно пов'язаний із розвитком духовності громадян, вихованням вільної, відкритої особистості на засадах загальнолюдських і національних цінностей. Складні соціально-економічні та політичні умови, в яких зараз знаходиться Україна, привносять у молодіжне середовище певні негативні соціальні явища, певне заперечення духовності й моральності. Саме тому вирішення цієї актуальної проблеми є пріоритетним завданням сучасної освіти.

Сьогодення вимагає від молоді бути конкурентоспроможними фахівцями. Із прискоренням розвитку цивілізації в суспільстві ХХІ ст. з'явилася потреба не тільки передавати й отримувати знання, а й якісно їх засвоювати для подальшого максимально ефективного формування професійної компетентності фахівців. Це можливо за умови виховання дорослої сформованої особистості, що повністю усвідомлює свій вибір і його можливі наслідки. Сьогодні якісна освіта – це нова методологія мислення, її практичний зміст, інноваційні підходи до рішення професійних задач, не тільки обсяг знань, а їхня структура [1].

Загальний освітній рівень сучасності має відображати потребу і здатність членів суспільства до самоосвіти, культури мислення, інноваційної діяльності з подальшою реалізацією у необхідному форматі, а також їх соціальні позиції та світогляд.

Мета нашого дослідження — визначити вплив духовної культури на якість сучасної освіти, підвищити інтерес молоді до розвитку власної духовної культури в освітньому процесі.

Молодь є досить активною силою суспільних перетворень, але з причини недостатньої уваги до формування її духовної культури, часто зорієнтована на хвилину вигоду без усвідомлення її подальших наслідків. Духовна культура впливає на світогляд, що в свою чергу забезпечує участь особистості в різних аспектах життя: сім'ї, нації, економіці, політиці, культурі, освіті [2].

Поняття «духовної культури» відображене в історико-філософських ідеях німецького філософа XVIII ст. Вільгельма фон Гумбольда. Відповідно до його теорії, духовна сила, що є суттєвою складовою духовної культури виявляє себе через особистісні зусилля окремих індивідів та їх творчі здібності. Відомий педагог Д. Б. Ельконін, автор розвивальної концепції виховання, визначав, що в ході засвоєння багатств родової культури попередніх поколінь здійснюється розвиток духовності людини [3]. Отже, акцентуючи увагу на тій чи іншій особливості духовної культури, дослідники різних часів визнають її велику цінність для становлення розвинутої, творчої особистості. Саме тому духовна культура є важливою складовою сучасної якісної освіти як засіб формування професіоналізму.

Важливо пам'ятати, що за пірамідою А. Маслоу, доки не задоволені фізичні потреби людини, вона не може розвиватись духовно. Нестабільна економічна ситуація не сприяє збільшенню кількості робочих місць для молоді, яка шукає фінансової самостійності, більшої свободи в матеріальному плані. І, не знаходячи можливостей для реалізації своїх намірів, зосереджує свою увагу на одноразових заробітках. Особливо це незручно для студентів. Адже така праця не має стабільного графіку та її складно поєднувати з навчальним процесом, що призводить до зниження рівня якості навчання.

Важливою складовою підвищення духовної культури студентської молоді є власний приклад викладачів. Намагаючись формувати духовність молодого покоління, педагогам не можна забувати про особистісний рівень духовної культури. Розвиваючи творчість, креативний підхід до своєї справи, їм потрібно демонструвати різноманітні інноваційні підходи для вирішення тих чи

інших завдань. А оскільки, оточення, в якому знаходиться людина, безпосередньо впливає на неї, то дуже важливо створити правильну атмосферу для навчання та розвитку духовності молодшої особи.

Надзвичайний вплив на свідомість людини, на процес формування її духовності мають звичаї, традиції та інші здобутки народної культури. Почуття власної співпричетності до минулого, що знаходить своє відображення у сучасному, суттєво впливає на становлення національної свідомості та самосвідомості молодшої особистості, а отже і на потребу в критичному погляді на свій нинішній духовний рівень. Відвідування музеїв, театрів, бібліотек, галерей, кінотеатрів дає можливість доторкнутись до вітчизняної та світової культурної спадщини, розширюючи інтелектуальний досвід і погляди людини, впливаючи на загальний рівень її духовної культури.

Таким чином, формування духовно зрілої особистості, для якої поняття добра, справедливості, совісті, обов'язку, професійної компетентності стали власними ціннісними орієнтирами, є головною метою сучасної освіти. Духовна культура особистості, рівень її інтелектуального розвитку мають вагомий вплив на різні сфери людського життя, в тому числі й на якість освіти. Зацікавленість до підвищення рівня власної духовної культури мотивує молодь до саморозвитку, самовдосконалення, забезпечуючи якісний рівень її освіти.

Список використаних джерел

1 <http://osvita.ua/school/method/1342/>

2 http://osvita.ua/school/lessons_summary/education/38899/

3. Капська А. Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю: навчально-методичний посібник. К.: УДДССМ, 2001. 401с.